

Caravana d'innovació digital

Parada:

Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

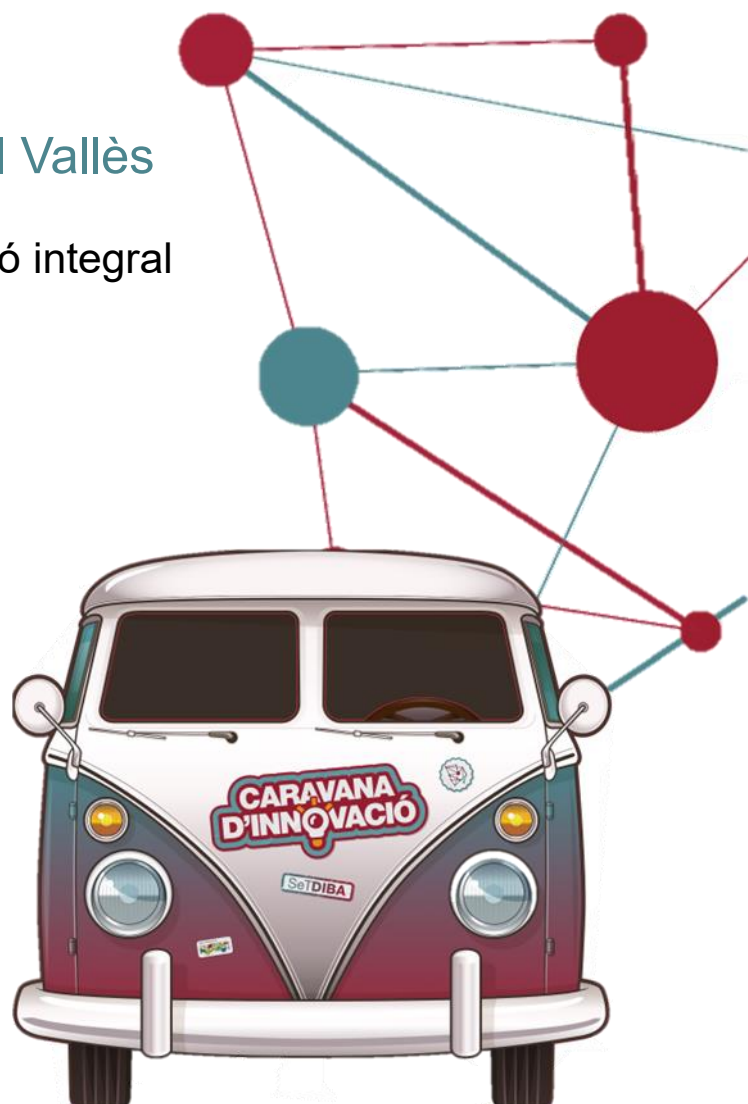
Sinergia organitzativa per a la gestió integral de la informació pública

Sala Collserola

6/6/2024 a les 12.30 h

Obert?: sí

Relatora: Almudena Gutiérrez
(Ajuntament de la Garriga)

■ ■ ■ Entrevista amb Francesc Giménez, cap de la Secció d'Accés, Control i Gestió de la Informació

■ Avui hem vingut amb la Caravana Innovació Digital a l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès per parlar amb el cap de la Secció d'Accés, Control i Gestió de la Informació, en Francesc Giménez, que ha desenvolupat a l'Ajuntament un model de gestió de la informació que creiem que és una bona pràctica, que pot ser útil per a d'altres ajuntaments, administracions...

Aquest projecte s'anomena Sinergia organitzativa per a la gestió integral de la informació pública, i m'agradaria Francesc que ens expliquessis una miqueta en què consisteix el projecte. Com el vas dissenyar, desenvolupar...

Primer de tot, gràcies a tothom per confiar en què aquest projecte sigui innovador. Jo us ho explicaré... De vegades, quan ets dins, no la veus tant la innovació. Després, amb el temps, dius – home, sí que té unes característiques peculiars... Sobretot quan vas parlant amb companys i companyes de la professió, o d'altres ajuntaments encara que no siguin de la professió, aleshores veus que potser sí que és una rara avis, de projecte.

El nostre projecte va començar quan nosaltres érem la Secció de Gestió Documental, però prèviament havíem estat la Secció d'Arxiu. Aleshores com a tothom ens va arribar la Llei de Transparència. I partir del 2014 hi va haver l'aplicació de la llei de transparència i anàvem fent com podíem, com tots els ajuntaments, intentant aplicar la llei, però jo crec que el punt clau a nivell nostre, i també a nivell català, va ser quan el Decret de desenvolupament de la Llei de Transparència va incloure un concepte que a la llei espanyola ja hi era però a la catalana no, que era el concepte d'Unitat d'Informació. Aquest concepte d'Unitat d'Informació ens va fer adonar no tant que la llei deia que hi havia d'haver un Departament que aglutinés tot el tema de la gestió de les SAIP (de les sol·licituds d'accés a la informació pública) i tot el tema de transparència, sinó que ens va fer adonar, llegint les funcions de la Unitat d'Informació, que podien encaixar molt bé amb el que ja fèiem com a unitat nosaltres des de feia molts anys. L'Ajuntament segons el Decret s'havia d'autoorganitzar per crear la Unitat d'Informació. No tenia molt sentit crear un altre departament i atorgar-li recursos, perquè els recursos de tots els ajuntaments són justos, sinó que calia aprofitar allò que ja teníem i que ja estàvem fent. Vam fer una anàlisi, potser no amb dades de forma estricta, però sí que vam veure (i els que ens dediquem a l'arxivística ho sabem) que la majoria de peticions d'accés a la informació ja les estàvem atenent nosaltres.

I jo recordo parlar amb les companyes, perquè al final, jo puc tenir una idea, però primer l'Ajuntament l'ha de creure, i les companyes també.

■ **Han d'acompanyar.**

Exacte. I jo vaig dir - escolta, crec que és molt bona oportunitat per a la Unitat fer un pas més i no només gestionar allò que tenim als dipòsits de l'Arxiu, sinó gestionar la informació com a global. A més la idea entra dins la filosofia de l'arxivística, incloure la gestió de la informació de forma global en tot el seu cicle de vida. Per tant, què menys que fer un pas més endavant. Si ja creïem nosaltres que avui en dia ja teníem el 80% de les peticions d'accés a la informació, que una altra unitat atengués l'altre 20% restant no tenia molt sentit, quan el coneixement ja el teníem nosaltres a raó de l'experiència. Per tant vam dir - fem un pas endavant! Això dona més feina, sí, però també ens empodera més dins la casa, i també donem una visió més d'organització en una forma més transversal també de cara a la ciutadania. És a dir, que hi hagi una sola unitat que gestioni tot això, que ho rebi, i que sigui aquesta la unitat, perquè ja té el coneixement transversal. Jo sempre dic que per fer una unitat d'informació has de tenir un coneixement transversal de l'organització, i aquest coneixement des dels departaments d'arxiu el tenen.

■ **Les companyes és fàcil que s'ho puguin creure, més o menys, perquè sí que estan fent el seu dia a dia, i sí que veuen que atenen el 80% de les sol·licituds, però i la resta de l'organització? Com vau fer perquè una cosa que la gent d'arxivística ho tenim molt clar, que és el que fem, però no tothom veu quina és la nostra feina, quina era la nostra funció dins l'organització... com ho vas fer perquè això s'entengués dins de tota la casa?**

Hi ha una cosa a tenir en compte, és a dir, que la transparència en general és molt desconeguda, i ho era, és a dir, a la casa no hi havia una cua de gent, no es matava la gent per sol·licitar ser unitat d'informació, això crec que passa a Sant Cugat i a tots els ajuntaments. La protecció de dades fa por, però la transparència dona feina, és una cosa que fa mandra, i és una feina - jo ja tinc la meva feina i a sobre encara he de penjar coses! Aleshores no hi havia una demanda, no vam lluitar contra cap altre departament perquè ens entenguem, no hi havia un ring per veure qui es quedava amb aquestes competències. Per tant, és veritat que això era un escenari idoni per a nosaltres posar-nos al davant. És veritat que si ens haguessin dit no, deixeu-vos estar que aquí nosaltres tenim una altra filosofia, tampoc ho haguéssim aconseguit.

Llavors sí que van haver-hi diferents sinergies que van provocar que això es tirés endavant. Primera, vam tenir un canvi de Secretaria. Nosaltres depenem de la Secretaria, i vam tenir un canvi i la secretària general, que és l'actual, creia molt en el paper de la gestió documental com a concepte, que sense gestió documental no hi pot haver transparència. La secretària que tenim actualment és una secretària molt proactiva a nivell de transparència, de publicar, i el seu vincle amb tenir ben organitzada la informació de l'organització per poder ser transparents. Llavors que nosaltres, que en aquell moment encara no depeníem de Secretaria però ja començàvem a treballar junts, tinguéssim aquest suport ens va ajudar molt.

A nivell d'alt nivell diguem-ne, des de la Gerència que teníem en aquell moment també van veure positiva aquesta tasca, i des de Recursos Humans també ens van ajudar. És a dir, també la directora de Recursos Humans que hi havia en aquell moment va veure que això era una manera de cobrir una obligació de llei, però a la vegada de fer-ho aprofitant recursos, i a més uns recursos que estaven alineats i que tenien molt sentit.

Per això es va crear el decret. Es va fer un primer decret de reorganització, aprofitant un decret d'organització de departaments, en el qual nosaltres canviàvem de nom. Jo vaig fer una presentació, vaig fer unes infografies presentant-ho a alt nivell, perquè la proposta de canvi de nom va ser meua, és a dir, si volem fer això no podem ser arxiu, i hem de començar a canviar la filosofia. I la millor manera de canviar la filosofia és que no ens coneguïn com a arxiu ni gestió documental, sinó que ens coneguïn com una altra cosa.

I aquesta altra cosa, que ara duu un nom molt llarg, és la Secció d'Accés Control i Gestió de la Informació. Perquè? Perquè no volia dir la Secció d'Accés perquè no és només això, creiem que hi ha també un tema de control de la informació, i un tema de gestió.

L'accés és la banda d'unitat d'informació, el control és la banda de protecció de dades i la gestió és la banda de gestió documental. Per tant agrupàvem en un sol nom aquestes tres grans tasques que assumíem. Perquè en el mateix moment en què assumíem el rol d'unitat d'informació, assumíem també el rol de protecció de dades.

■ Però en la banda d'informació, feu també la part de transparència? És a dir, porteu tot el control de les publicacions? O les eines?

No. Sí que ho fèiem inicialment. És a dir, nosaltres vam fer un primer decret d'organització. En aquest decret es deia que canviàvem el nom i ens dotàvem de recursos d'unitat a raó de la Llei de transparència, de la Llei d'arxius i de la Llei de protecció de dades, però no es deia res més. Ens faltava, ens quedava coix assumir, per decret també, per una resolució, les funcions d'unitat d'informació. Estava clar que assumíem les de protecció de dades perquè jo des del 2019 soc el delegat de protecció de dades de l'Ajuntament, per tant, encaixava molt aquest canvi de nom perquè ja assumíem també temes de protecció de dades. Però el tema d'Unitat d'Informació es quedava coix. Llavors amb la secretària vam dir que s'havia de fer un decret en què quedessin clares quines eren les funcions que com a Unitat d'Informació de l'Ajuntament s'assumien.

En el moment de plantejar-nos això, què va passar? que com nosaltres érem unitat d'informació que donàvem accés a la informació, durant uns primers anys també ens ocupàvem de portar la transparència. Perquè ningú més se n'ocupava, llavors els que ens dedicàvem a gestionar la informació tenia certa lògica de portar-ho. Nosaltres ho vèiem també així. Però és veritat que donava un plus de feina, assumint les altres tasques calia augmentar en personal. Jo crec que era massa estrès. De fet, el que era transparència en aquell moment ho portava jo. Les companyes feien accés i jo portava protecció de dades i publicitat activa.

En el moment de plantejar-nos el decret sí que vam dir que nosaltres no portaríem transparència. Si mireu què ha de tenir una unitat d'informació segons el decret, només hi ha un punt dels 10 o 12 que hi ha que parla de portar-ho. La resta és accés a la informació. Acceptem el punt F o G i tenim un decret que diu que portem tot el que és

una informació excepte el punt G o F, que és de publicitat activa. Com a unitat d'informació no ho assumim. Hi ha un tècnic de transparència a la casa.

■ **I aquest tècnic estava amb vosaltres?**

No, aquest tècnic estava solitari i depenia en l'anterior govern directament de la regidora de Transparència i actualment, en el nou organigrama sembla que no dependrà de nosaltres, dependrà d'un altre departament que també té molt sentit, que és el Departament de Qualitat.

■ **I vosaltres us va dotar de més personal quan va fer tota aquesta reestructuració o va haver de canviar el barret que us posàveu?**

Ara, et diré que som els mateixos que érem. El decret ens dotava de més personal, és a dir, el decret deia (perquè jo vaig dimensionar-ho i ho vaig demanar) que augmentàvem amb dos tècnics més. Però el paper ho aguanta tot i els decrets ja sabem que si no es materialitzen no té molt sentit. Sí que, per tant, som els mateixos el 2017 i ara. Però tenim no només

el decret, que el decret al final es pot derogar, sinó que el pas que hem fet justament l'any passat és incloure aquest personal en el catàleg del llocs de treball. Llavors, el catàleg de llocs de treball de la Secció sí que inclou ja dos tècnics més. Araestic jo, una tècnica i dues administratives, però la idea és que l'any que ve hem d'augmentar els dos tècnics que ens manquen. Però sí que, per respondre, no és que ens diguessin feu el mateix els mateixos, però des del 2020 o 2021 que va haver-hi l'últim decret que ens deia les funcions fins ara som els mateixos. Però la idea és que l'any que ve aconseguim finalment aquestes dues places de tècnic.

■ **El que sí és cert és que les funcions que ja fèieu les feu d'una manera més estructurada i més adient i més lligada a la Llei de transparència. Suposo que això us ha reportat beneficis però també algun inconvenient, no?**

Inconvenients, sí. Beneficis està clar. Benefici a nivell de visibilitat és molt clar. El canvi de nom per mi va ser bastant important. També vam fer una formació. Vam fer una més que una formació, una difusió de que hi havia una Unitat d'Informació. Quan hi havia justament aquests dies d'accés a la informació aprofitàvem per fer unes infografies. Què és accés a la informació? Què és una SAIP? Com s'ha de gestionar? Tenim una sèrie d'infografies fetes que les penjàvem.

■ **Jo aquí faré un break. Sou un exemple en aquest sentit, eh? Teniu una quantitat d'infografies i d'informació que heu anat traslladant per la casa. És una de les coses que ens falta molt a la gent que gestionem accés a la informació, que no acabem d'explicar ben bé el que fem d'una manera de vegades entenedora o amable. I això és en el que heu fet molta feina. Recordeu Superman, no? que sortia Superman....**

Intentem fer coses... Hem fet, per dir algunes coses que hem fet, per jugar una mica. Fem una cosa que es diu La Setmana de la Qualitat. Ha estat premiada. No ho fem nosaltres. La Setmana de la Qualitat és una setmana en què un cop l'any tu pots fer activitats que ajudin a conèixer què fas a la casa d'una forma didàctica o divertida. Per exemple, un cop anàvem a fer un passeig pel poble amb bicicleta i anàvem parlant amb un senyor que era un tècnic de medi ambient i explicava els arbres, les plantes... i tu t'apuntaves com a personal municipal. Un altre anaves a veure la deixalleria i t'explicaven com reciclar. Aquestes activitats, clar, son un moment idoni, i jo sempre aprofito. Perquè pots participar o no en muntar activitats. Hi ha una que vam fer a raó de protecció de dades, transparència i accés a la informació, en què vam muntar un joc que és el Jo jutjo. No sé si coneixeu la sèrie que es feia a TV3. Un programa de Jo jutjo. O tu jutges. Una sèrie emblemàtica. El que vam fer és un judici. Tu t'apuntaves a l'activitat i era un judici. Jo era el jutge. Em vaig posar una toga. Jo era amb un equip que era l'acusació i l'altre que era la part de la defensa. Em vaig assessorar amb el Servei Jurídic, que em va deixar la toga. Llavors hi havia un jurat popular. Per cert, això ho he reproduït en un curs que he fet aquest any. Funciona. Proveu! Perquè prenguessin consciència de la importància de l'accés i la protecció de les dades i del problema dels límits jo els posava un cas. Dos casos. Un equip l'havia de defensar que sí que es podia donar la informació i l'altre que no es podia donar. Es donava un temps perquè s'ho pensessin i havien de fer el seu al·legat davant del jurat i convèncer-los de perquè sí que s'havia de donar. Després els altres dient perquè no s'havia de donar. Després hi havia un torn de rèplica i al final el jurat popular s'havia de reunir i decidir qui tenia raó. Després de tot això, jo com a jutge els deia quina era la resolució. Em basava en resolucions de l'APDCAT o de la GAIP, fetes. Una resolució que sempre faig servir és l'accés d'un propietari a les dades dels empadronats en un pis perquè l'estaven desnonant. I aquí els que haguessin de defensar que sí que podien accedir a aquestes dades és que no. Bueno, era un joc que jo crec que va ser divertit. I la gent, perquè després el que els diria és els arguments, no. Què vol dir? Que és un padró d'habitants. Perquè no poden accedir els propietaris? Quines dades poden accedir? Quines no? I també ens servia per dir-los que nosaltres el que fem és això, que la nostra unitat es dedica a això. És un exemple puntual. Els jocs ens permeten difondre d'una forma diferent què és el que fem. I hi ha part de les infografies que jo crec que han ajudat. Jo crec que avui en dia sí que ens veuen com a unitat d'informació en molts departaments. Estic segur que en d'altres que no. Els departaments que no interactuen amb nosaltres o que no ens demanen informació pot ser que encara no coneguin el canvi. Però la majoria de departaments que... molts departaments ens diuen això és una SAIP, això va per vosaltres. No ens diuen que això va per l'arxiu. Tot i que no perden, i això també m'agrada, que també som arxiu encara. Jo sempre dic que som Secció d'Accés, Qualitat i Gestió de la Informació però que a dins hi tenim l'arxiu. No perdem l'essència en aquest sentit, però no és del tot. És una part més de la feina que ha fet històricament, no ens l'hem carregat l'arxiu.

■ **Beneficis molts, i inconvenients?**

La part d'inconvenients és que genera més feina. I som els mateixos. Avui dia som els mateixos. Genera més feina... és a dir el 80% de la feina ja la fèiem, sí, però hem agafat aquella feina "de perseguir". I la feina de perseguir genera més feina, i genera més frustració perquè no depèn de tu. Si tu em demanes una cosa com a ciutadà i jo tinc

les respostes a l'arxiu, depèn de mi. Si jo puc t'ho dono avui. Però quan dius vull saber en què s'ha gastat un regidor... quants viatges ha fet i quant li han costat els viatges que ha fet aquest regidor, això no ho tens a l'arxiu i no depèn del departament. Això has d'anar a perseguir la gent. Aquest perseguir la gent és un estrès, un estrès afegit. L'equip també ha hagut d'aprendre a gestionar... Clar, abans fèiem la nostra part i ens ho gestionàvem i a més a més els hem de perseguir i a més a més això ens perjudica a nosaltres. Perquè a nivell d'estadística, si no m'ho dones, a part que la pobra gent no té la informació, a part surt que estem donant la informació molt més tard. Clar, perquè no depèn només de nosaltres. I això és... Generar aquest estrès d'això jo crec que també és molt... O sigui, ens ho hem generat i és un perjudici. És un inconvenient d'aquesta gestió. Jo crec que per fer-ho bé hagués... Per fer-ho bé hagués tingut d'exigir els recursos des del minut zero. També és veritat que si jo hagués fet això avui no estaríem aquí. Però és veritat que l'equip s'ha tensionat més amb això. Necessitàvem més... recursos. Jo crec que ara estem en el punt de... és clar, portem 6 anys, 5 anys fent aquesta feina, així, de forma més constant. Jo crec que ja ens estem estabilitzant, estem trobant el punt, però tot i així hi continua havent coses que com que no depenen de tu et distorsionen i et fan frustrar. No pot ser que encara tinguem aquestes peticions... Llavors es generen reclamacions a la GAIP, que ningú les vol, que et donen molta feina, que... i això abans no ho teníem, perquè no eres aquí, gestionàvem allò nostre i ho teníem controlat. Hi ha un inconvenient més i per això sempre dic que jo et puc tenir la idea, però si l'equip que ja no m'ho hagués comprat i no ho estigués fent, jo aquí podria vendre la moto, però no funcionaria. I hem tingut anys, hem passat, per exemple, que hem anat donant la informació més tard del que tocava. Jo no ho trobo com un problema. O sigui, és un problema, però no és que no funcioni bé, és que ens estem modulant.

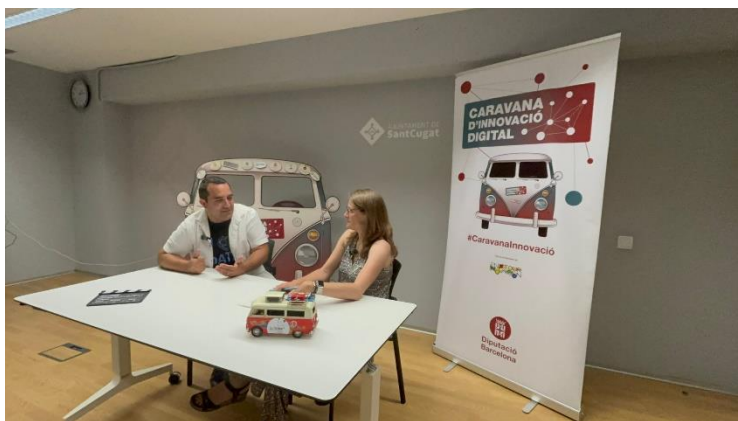
■ **En algun moment heu pensat llenço la tovallola o mare meva... Sempre passa igual, sempre que comences un projecte ho comences aquí al cap i de vegades no t'ho penses gaire, perquè si t'ho pensessis gaire no faries mai res. I quan ets a mig camí penses - quin em mana a mi ficar-me en això? Hi ha un moment en què o t'has de fer enrere i llançar la tovallola o dir - orelles de burro, cap endavant, i que surti el sol! Hi ha hagut aquest moment?**

Per a mi no. O sigui, jo no, perquè jo crec molt en el projecte, però jo crec que les meves companyes sí. Hi ha hagut algun moment que elles m'haguessin dit no, no ho volem fer. No ho han fet mai, pobres. I hem passat moments molt delicats, perquè som pocs i assumeixes un 20% més de feina perquè ens entenguem de la que tenies.

■ **I feina més desagradable.**

I feina més desagradable. Perquè tu saps que aquí triomfes, és el teu domini. L'altre no és el teu domini, no? Jo crec que hi ha moments de tot. O sigui, jo no, perquè jo crec molt en el projecte. I al final sempre els he dit el mateix: tenim més feina, però ara som molt més visibles. I això em dona més força a exigir més recursos o a exigir que puguin fer més cas, etc. Estem en més llocs i som més visibles. Potser estaríem més còmodes, però seríem més petits. I a banda, jo crec que centralitzar, centralitzar això en una sola unitat dona molta més coherència a la gent. La gent demana i veu que responem nosaltres i que no cada departament li dona una informació. Ara ves aquí, ara ves a l'altre departament, Això és el que diu la llei, però quan ho veus, quan ho fas, jo crec que és bo que el ciutadà sap que sempre s'ha de respondre de la mateixa manera i que nosaltres no diem que no tenim informació perquè al departament li falta. Això ho tenim prohibit dir-ho. I et donem la informació. Estem esperant al departament, però nosaltres et donem la informació i et respondrem amb una notificació nosaltres. Al final el que fem és això. Rebre, trucar les portes i donar-li la informació nosaltres.

■ **Jo soc una ferma defensora. Crec que no pot ser d'una altra manera, perquè al final és el que dius tu, produeix una indefensió, una falta de transparència o una falta de saber on vas o com es va perdent pel camí i al final la informació la tenim. A més a més ja saps en tot moment a qui es demana aquesta informació, on està, com està, i és una cosa molt més transparent a la ciutadania, i hauria de ser una cosa molt més eficient dins l'organització, i jo crec que en les organitzacions on s'està donant aquest pas està passant que s'estan agilitzant aquest processos d'accés a informació pública, que no es perden pel camí moltes vegades i tothom té més clar què fa aquí i què fa cadascú de la seva part. I això també, que hem parlat moltes vegades, en el nostre món municipal hi ha molta gent que creu en això i molta gent que no ho acaba de veure clar. Tu què els diries? o quina part diries o com els convenceries o com els vendries per convèncer-los que aquesta manera de treballar no és la correcta, però és correcta o és... que té punts molt positius i que val la pena?**

Jo crec que l'important és que és molt més coherent treballar així. Al final agafes esforços d'unitats que ja estan treballant sobre això i l'únic que fas és posar-hi un plus. Llavors és molt més fàcil fer això, fins i tot per a la gestió del canvi, que no pas crear unitats noves, que es dediquin exclusivament a això, formar aquesta gent i

entendre tothom que existeix una unitat nova. Quan agafes una unitat que ja funciona i que vol assumir aquests rols, això és important, és molt menys estressant per a la mateixa unitat, i sobretot per l'organització, el fet d'agafar una unitat que ja existeix i dotar-la d'aquests mecanismes quan aquesta unitat ja fa una funció molt similar amb el que s'afegeix. Si ja fem gestió documental, un cas concret en gestió documental, a cada departament tenim dues o tres persones que eren els referents de l'arxiu. Són persones que nosaltres ja havíem format. Són els que contacten amb nosaltres. Son els referents. Què vam fer quan ens vam transformar? Ja no són referents d'arxiu, són referents d'arxiu i de transparència. Ja tenim una xarxa estesa que saben que nosaltres els hem format. I al final, perquè? Perquè aquesta gent és la que controla la documentació del seu departament. Vam dir aprofitem aquesta xarxa que ja tenim estesa i afegim-los el rol i donar-los el rol que seran també amb qui haurem de parlar quan necessitem alguna cosa d'aquest departament. Ja estan formats i vam fer una formació expressa per dir-los que ara assumien que també eren de transparència, que per a ells no era gaire significant. I amb això què vull dir? Que aprofites xarxes, aprofites sinergies, aprofites una estructura que ja tens i de cara als que manen no han de fer un canvi dràstic en l'organització. L'organització ens coneix, l'únic que ha d'entendre és que ja no només fem això sinó fem més coses. Per tant, és molt menys estressant per a mi. Jo, si m'ho hagués de plantejar, ho hagués de vendre diria: aprofitar el coneixement que ja es té a la casa d'una unitat que ja té aquest coneixement perquè som l'única unitat, érem l'única unitat que rebia la informació de tota l'organització. Crec que nosaltres i el registre d'entrada som les úniques unitats d'un ajuntament que tenen coneixement de què fa tota la casa. Una unitat que ja té aquest coneixement és molt més fàcil que agafi funcions de centralitzar la informació. Per això va ser fàcil que agaféssim protecció de dades, perquè tenim un coneixement més ampli de tots els processos, i per això ara comptem amb nosaltres quan estem fent governança de dades i també estem dins de l'equip que està fent redisseny de processos en gestió de dades.

■ **A nivell polític dius que portes 6 anys, llavors has viscut dos canvis de govern. Quan has fet aquests dos canvis de govern (ja ho sabem tots, quan arriben els canvis de govern nou com que tothom ha de vendre el seu projecte perquè no ens desmuntin el “xiringuito”) ho han entès bé sempre? ho han respectat? o...**

Jo ho vaig haver de vendre amb l'anterior govern. L'anterior govern ho va entendre perfecte. És veritat que ho va entendre i també tinc clar que l'anterior govern és l'únic

govern que va establir una Tinença d'Alcaldia de transparència. Per tant, estàvem ja en una situació positiva. Llavors la tinent d'Alcaldia era molt pro-transparència, per tant, ens va ajudar molt. No és que ella ho impulsés especialment però ens donava recolzament. El nou govern? Jo és el que dic de les ISO. Les ISO no son obligatòries, però un cop funcionen és molt difícil treure-les. Un cop estan implantades en l'organització, ho dic perquè jo ho vaig viure això, nosaltres portem molts anys amb ISO (i és una norma que pots saltar-te-la) però un any, un gerent que vam tenir aquí va decidir que les ISO no. Al cap de tres mesos tornàvem a passar la certificació, perquè hi havia moltes coses vinculades a les ISO, i tot trontollava. Llavors, és això que s'aconsegueix. Quan la unitat d'informació ja funciona, no et vindrà ningú a treure't això. A nivell polític, els és igual.

■ **La part bona és que heu fet una feina durant 4 anys, que ha demostrat que no estàveu equivocats, que el que s'ha fet funciona i al final no toquem el que podem....**

Clar, també és veritat que no hi ha gaire gent que vulgui fer aquesta feina, però igualment ha funcionat.

■ **De vegades no volen fer algunes feines però tampoc volen que les faci un altre, que a vegades són molt de capelletes i quan entres en feines tan transversals que dèiem com pot ser la protecció de dades, que al final acaba afectant tota la casa, o com pot ser la transparència, que acaba afectant tota la casa, la gent a vegades sent que envaeixes una mica el seu terreny. I els has d'explicar molt bé quina és la part de la teva funció, i que no és envair seva. Jo crec que vosaltres heu fet una feina d'explicar bé les coses, i estan contents els companys de la casa. A nivell ja tècnic i ja tens els polítics al costat.**

Al final, si vas a mirar bé, els treus feina. Hi ha molta gent que atenem nosaltres que abans els atenien ells. En llicències d'obres, per exemple, clar, els hem fet feina. - Vull veure el pis del veí i no sé què està fent. Abans anaven cap allà, ara ja diuen - no, perquè és un procediment en tràmit i és un tercer, això és transparència! Això abans no passava, els atenien ells. Per tant, sí, estan contents. Saben que hi ha una unitat que ni que sigui per espolsar-se la feina, saben que nosaltres la rebem. Però sí, sí, jo crec que sí. Jo reconec l'estrès intern que ha significat però també crec que de cara a l'organització s'ha estabilitzat. No està qüestionat que siguem Unitat d'Informació.

CAROL

Has explicat tota aquesta formació que heu fet en aquestes jornades de qualitat que feu. I de cara a la ciutadania? igual que heu fet tot aquest treball intern, de cara a la ciutadania també heu fet aquest pas d'explicar què és l'accés? No la unitat d'informació, què és l'accés? que tenen aquest dret? Heu fet algun tipus de campanya de sensibilització? Esteu fent alguna cosa?

FRANCESC

No, campanya no n'hem fet, i això és una de les coses que queden pendents. Sí que totes les infografies i tota aquesta explicació interna l'hem publicada. Hi ha la pàgina web que és d'accés a la informació, a la web de l'Ajuntament, que hi ha un apartat de protecció de dades i un d'accés a la informació, i allà ho hem publicat tot. És a dir, hem publicat fins i tot el procediment intern que fem per gestionar les SAIP, les peticions d'accés. Hi ha tot el text, que no se'l llegirà ningú de vegades em diuen, però si algú ho vol, allà ho té. Però hem publicat també les infografies només del flux, perquè no s'hagin de llegir el text. Hem fet una infografia de què és una SAIP, i els ho vam explicar. Hem fet publicació, el que no hem fet és campanyes formatives a la gent. No els hem dit: fem una sessió per explicar-vos què podeu obtenir amb l'accés a la informació. A la gent no. Això no ho hem fet. De fet, un dia d'aquests ho parlàvem amb Comunicació, que seria interessant, potser fins i tot aprofitant la caravana. Això ho van dir companys de comunicació, i van dir que podem aprofitar el moment per fer una mica d'explicació i que sàpiguen on han de trobar la informació. Jo crec que és l'única cosa que ens falta. A qui sí hem fet formació és als càrrecs electes. Als càrrecs electes els vam fer formació, sobretot per la part de registre de grups d'interès, però que estava molt vinculat. Perquè al final...

CAROL

I sobre la publicació de la seva agenda?

FRANCESC

Sí, vam fer formació per això. Vam fer formació per això, tot i que això va ser a l'anterior govern, en aquest nou govern encara no els ho hem explicat. Sí que els ho hem explicat a les secretàries. Vam fer una formació a les secretàries, perquè al final són les que ho han de saber, i ho estan publicant al portal de transparència. En el seu dia vam fer una formació, tant a equip de govern com a oposició. Vam anar a una informativa, em sembla, i ho vam explicar a tots. Què passa si us si us reuniu amb una entitat? què heu de fer? què heu de saber si us demanen? què és matèria de grup d'interès o què no és grup d'interès? - Si me'n vaig a veure uns okupes no els diré que s'inscriguin! - Si m'aturo pel carrer i em demanen sobre un tema? Doncs hi ha mecanismes. Potser no l'has de respondre tu, potser l'has de dir - fes la petició aquí, ja veuràs que... I si no, m'ho dius. Hi ha maneres de no haver d'entrar, i també hi ha moltes peticions que no són matèria de grups d'interès. Això també és veritat. Ara tenim un tema d'influència pública que no tot és així. Però aquesta formació vinculada això sí que els ho hem fet.

I això de vegades és complicat. En el seu càrrec jo ho entenc, eh? Potser en tinc ganes i li he d'explicar perquè crec que ho he de fer, perquè va amb mi i hi ha coses que s'han de fer, i també xarxes socials, aquí també és un gran món de preguntes i que poden

entrar en el joc de respostes i bé, ho hem intentat, no sé si ens n'hem sortit però ho hem intentat.

CAROL

Què destacaries per a la resta de companys, companyes d'altres ajuntaments que també treballen en aquests àmbits d'accés a la informació pública, de gestió documental, que mirin el projecte que estem presentant en aquesta parada i diguin ostres!. Quines serien les característiques que destacaries?

FRANCESC

Jo crec que el projecte... el que deia abans, és un projecte que aprofita molt bé el coneixement que ja és a la casa i l'únic que fa és estendre'l, aprofitar aquesta xarxa que ja té. Sempre ho he defensat. No dic que aquest sistema nostre sigui l'únic sistema ni molt menys ni el millor. A nosaltres ens ha funcionat. Jo crec que ens ha funcionat i crec que encara li podem donar molta més força. Però sí que s'han de tenir en compte totes aquestes vessants a l'hora de construir un sistema com aquest. Si ho fas des d'una unitat que ja es dedica a això jo crec que això li dona molta més força no a la pròpia unitat sinó a l'Ajuntament en si perquè aprofites molt bé aquest coneixement i sobre aquest coneixement tu apliques el que et diu la normativa i no crees bolets nous que potser el que fan és distorsionar si tot això no es col·loca. Si tu poses una cosa en un lloc en un sistema que ja funciona, el sistema s'ha de recol·locar tot per intentar que aquesta peça acabi funcionant. Si ja tens un sistema, aquesta peça, transformar-la una mica no és tan difícil. És una cosa que jo defenso del projecte. A part de la part que crec que els arxius poden fer aquesta feina i és obvi, però com a projecte sí, aprofitar un departament que ja s'hi dedica i això jo crec que ajuda molt més a gestionar bé el canvi aquest que significa l'accés a la informació, la protecció de dades i la gestió documental.

■ **Nosaltres tenim un model molt similar al seu. I passa això, que al final totes les peticions arriben al mateix departament, que ja té el coneixement molt clar de qui fa què, i no es perd temps. Aquest temps primer, que sembla mentida però és el més important, el de classificar el tipus de sol·licitud que tens, és que ho has fet sempre, i ja ho tens molt clar. Aquest temps que jo crec que és molt important va molt ràpid. Després es poden encallar a vegades quan no ho tenim nosaltres i trigar més o menys... però identificar a qui li hem de demanar és molt ràpid.**

CAROL

Heu pogut mesurar l'impacte a nivell intern d'aquesta agilitat de què parlem? Com també de cara a la ciutadania?

FRANCESC

El problema és que abans d'implementar-ho no hi havia un sistema, és a dir, tu demanaves una petició i anava al departament que havia d'anar. Hauríem de mesurar quan trigaven els departaments abans i ara però clar, es mesclarien...

A nivell de temps de resposta no ha baixat, estem sobre els 30 dies de mitjana, és el nostre objectiu baixar aquest temps. Sí que no ha baixat però en canvi estem augmentant any rere any les peticions d'accés. Cada any en tenim 100 més, més o menys, i això són moltes. Aquest any hem tingut 600 i escaig. L'anterior vam tenir 500. Estan augmentant el nombre de peticions.

■ **En realitat has augmentat, perquè tens més peticions, i el temps és el mateix, en realitat sí que has...**

Sí, és veritat que hem augmentat molt les peticions, cada any en gestionem més i això vol dir que és més feina. I al final, el que deia, som els mateixos. Que com més peticions hem tingut, més feina és, i som les mateixes persones. Llavors és difícil... Per exemple, reduir temps davant la situació quan tens una persona de baixa. L'any passat ens ha augmentat potser dos o tres dies, però és clar vam tenir una persona de baixa. Això en un equip de quatre és complicat. Si a sobre tens més peticions, perquè la ciutadania cada vegada demana més.

■ **És una cosa molt positiva, és veritat. De fa uns anys a aquí cada any va augmentant el nombre de gent que sap que existeix això, que poden demanar-ho i ho fa.**

FRANCESC

Sí. Saben que hi ha aquesta via perquè hi ha un únic tràmit, que és el tràmit d'accés a la informació pública i cada vegada l'utilitzen més.

CAROL

I si s'ha ordenat i definit aquest àmbit dins de l'organització, també s'ha identificat què es considera SAIP i què no, i això també ha fet augmentar el nombre?

FRANCESC

Sí, que augmenti tot, és clar, hi ha moltes peticions.

■ **El que és important de definir tot això (ja et dic nosaltres tenim un model molt similar i en gran part ens vam fixar en ells també) és el fet que has de tenir un coneixement molt gran del procediment i de què és cada cosa. Perquè no és igual un accés a la informació pública d'un regidor o una regidora que un accés a la informació pública d'un ciutadà sobre un expedient obert o no obert en que és**

interessat, o no és interessat... i hi ha tota una possibilitat d'expedients, de procediments i de tramitacions que quan arriba aquesta informació a la teva secció és molt clar de seguida què és cada cosa. Com a punt d'entrada a nosaltres també ens funciona molt bé perquè potser està equivocat i si és un expedient que ja està obert i no és un accés, i que de vegades s'equivoquen, perquè també a les OAC tenen un volum de treball immens, hi ha rotació de personal i a vegades és un xec de validació d'això no anava aquí, això va cap aquí, és aquest tipus d'informació, és un regidor, son aquests tempos... que una àrea o una unitat té molt clar, perquè és el seu negociat i això fa que ho coneguim amb qualitat.

I l'experiència també et dona coses com per exemple fer llistes d'on és la informació. Abans et demanaven una cosa i no sabies on era, ara com que ja ens ho han demanat moltes vegades, ja tenim una llista construïda en un excel, i si et demanen temes de cartografia els demanes a tal departament. Ho hem descobert i ara ja sabem que això t'agilitza, ja saps on és la informació de la casa. Ja teníem aquest coneixement, però a més a més aquestes coses específiques, aquestes cerques que hem hagut de fer (de vegades et demanen coses que dius - i a qui li pregunto ara?) van configurant un banc d'informació i això ho tenim perquè som la mateixa unitat, si hi hagués diverses unitats que gestionessin...

■ **A l'OAC li passa, que perd moltes vegades molt temps trucant i esbrinant on és cada cosa. Tu tens aquest coneixement que una OAC ho té però ho té d'una altra manera, en un segon terme, i això jo crec que funciona molt bé. És de les coses que jo crec que valoraria bastant.**

Sí, sí.

■ **Estem d'acord. Tu i jo sempre estem d'acord.**

No et puc dir que no.

■ **En el 99% de vegades estem d'acord. De vegades no.**

De vegades no, de vegades no, un 1% sempre s'ha de deixar.

■ **És realment un exemple a seguir la difusió que heu fet de la feina que feu. En el web heu inclòs un apartat exclusivament dedicat a tot això, amb moltíssima informació. És molt innovador aquest esperit d'explicar cap a fora el que feu. Els arxius no tenim aquesta tendència, i no és fàcil.**

La relatora lliura el reconeixement a l'ens amfitrió

■ ■ ■ Conclusions de la parada

L'Ajuntament de Sant Cugat i la seva Secció d'Accés, Control i Gestió de la Informació, són tot un exemple d'innovació pel que respecte al tractament de la transparència, l'accés a la informació i la protecció de dades des de la gestió documental. Han aconseguit una gestió eficient i acurada de tres funcions principals de tota administració. Tres funcions que vesteixen molt portes enfora però que són de difícil gestió dins de tota administració per la càrrega de feina que suposen. Ho han fet partint d'una base ja coneguda, l'accés a la informació des de l'arxiu i fent créixer les seves funcions dins l'organització amb una gran labor divulgativa tant dins com cap a la ciutadania.

Ha estat una experiència molt enriquidora per a mi, ja que tot i que pensava que ja coneixia perfectament el que feia l'Ajuntament de Sant Cugat en aquest àmbit, he descobert força actuacions molt profitoses que intentaré implementar a casa meva. Us animo a tots i totes a fer el mateix!

La relatora i l'equip de l'ens amfitrió pugen a la Caravana Innovació Digital